

ŠKOLOVANJE

Speleološka škola SO HPD »Željezničar« 2007.

SO HPD »Željezničar« je 2007. održao je najbrojniju speleološku školu do sada. Trajala od 12. ožujka do 3. svibnja, a pohađala su je 22 polaznika. Sastojala se od 6 predavanja te 3 jednodnevna, 2 dvodnevna i jednog trodnevnog izleta. Završila je ispitom. Predavanja su održali naši iskusni članovi, a teme su obuhvaćale od osnova speleologije, speleološke tehnike i opreme do raznih znanstvenih područja koja su vezana uz speleologiju. Program škole je raden prema »Programu školovanja kadrova u speleologiji« i prema »Obaveznim mjerama sigurnosti pri školovanju na speleološkoj školi« Komisije

za speleologiju Hrvatskog planinarskog saveza. Najvažniji dio škole su ipak su bili izleti na kojima se teorija primjenjivala u praksi. Tijekom škole bio je jako dobar odaziv naših članova, koji su marljivo obavljali posao instruktora. Isto je tako i ove godine bio određen vođa za svaki pojedini izlet, koji je bio odgovoran za njegovu organizaciju i opremu. To se pokazalo jako djelotvornim, jer je organizacijski teret bio ravnomjernije raspoređen među članovima Odsjeka.

Za prvi izlet tradicionalno je izabrana špilja Veternica, u kojoj su se školarci po prvi puta susreli sa špiljskim mrakom, speleološkom rasvjetom i svladavanjem špilje većih dimenzija. Na našu sreću, već su se na početku pokazali vrlo sposobnima i formirali su prilično dobar tim. Na drugom izletu se, po običaju, učilo o osnovnim tehnikama penjanja i spuštanja po užetu na Gorskom zrcalu. Uz zamaman miris roštilja, sa zadovoljstvom je utvrđeno da su svi školarci uspješno prošli većinu zadataka i svladali zadane tehnike. Treći izlet je bio nastavak prethodnog, a organiziran je u prekrasnom okruženju park-šume Golubinjak kod Lokava, u trajanju od dva dana. Na njemu su polaznici učili naprednije tehnike svladavanja vertikale na stijeni, ali i u jamskom ulazu špilje u sklopu Parka. Isto tako su se tada prvi puta susreli s bivakiranjem u prirodi i organiziranjem logora, te stekli prva iskustva u izradi speleološkog nacrtu. Sve je začinjeno odličnim gulašom koji je pet sati krčkao u kazanu. Četvrti izlet je organiziran u Jopićevo špilju koja je idealna za vježbanje orijentacije (ali i gubljenja!) u razgranatom speleološkom objektu. Nakon neizbježnog lutanja, na kraju su ipak sve skupine našle put do izlaza. Peti izlet bio je posvećen svladavanju malo većeg vertikalnog speleološkog objekta, za što je dobro poslužila jama Mandelaja. U njoj treba svladati, osim ulazne prevjesne vertikale, blatnu kosinu

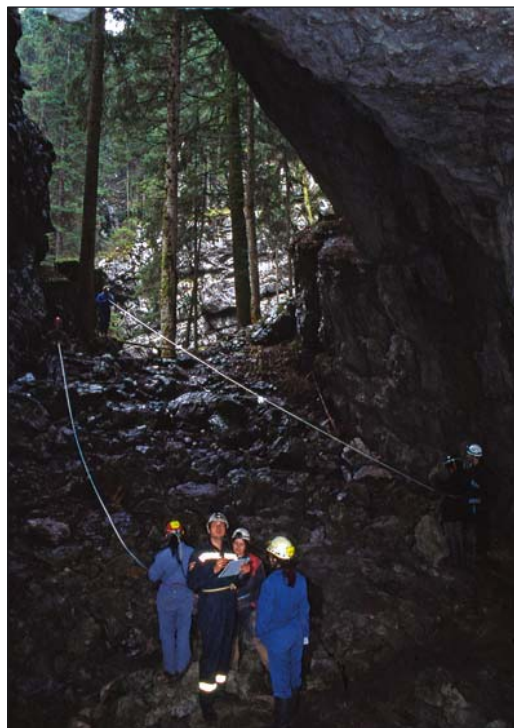
Vlado Božić

Vježba penjanja na Gorskom zrcalu

i prijelaz preko spita u donjem dijelu jame, pa su se ovdje mogle isprobati sve vještine stečene na prethodnim izletima. Zbog velikog broja školaraca ovaj je izlet organiziran u dva dana, tako da su bili podijeljeni u dvije skupine; jedna je posjetila jamu u subotu, a druga u nedjelju. Završni trodnevni izlet organiziran je za praznik Prvog svibnja posjetom špiljama na području izvora rijeke Cetine. Putovalo se vlakom do Knina i dalje unajmljenim autobusom do izvora, a usput su posjećene povijesne znamenitosti toga kraja. U sklopu logora posjećene su Gospodska špilja, Rudelićeva špilja i špilja Kotluša, u kojoj su se polaznici okušali u svladavanju vodenih prepreka u špilji.

Uz zadnje provjere znanja i dobru veselicu, škola je dovedena do svog kraja. Na sastanku Odsjeka održanom 3. svibnja, dodijeljene su diplome polaznicima koji su uspješno završili školu.

Naziv »speleolog pripravnik« steklo je 19 školaraca, dok preostalo troje zbog nedolaska na više od dva izleta taj naziv može steći nakon odrade propuštenog. Novi speleolozi pripravnici jesu: Bernard Bregar, Petra Bregović, Lejla Čolić, Mišel Dorotić, Tomislav Drašković, Asja Dubravčić, Lana Đud, Ksenija Frbežar, Norma Fressel, Dajana Hmura, Joško Jeličić, Ivana Jerković, Mario Kekez, Natko Martinić Jerčić, Nikola Mihaljević, Ivan Mišur, Inga Patarčić, Petra Peleš i Nikolina Raguž.

Vlado Božić

Osnove speleološke topografije pred špiljom Golubnjačom u Park-šumi Golubinjaku

Članovi odsjeka su s veseljem zaključili da je ova škola uspješno završena, s nadom da će se novi speleolozi pripravnici u što većem broju uključiti u rad našeg Odsjeka.

Vođa škole Nela Bosner

Vlado Božić

Predah kod Mišje rupe u Veternici

Speleološki ispiti na Promini

U planinarskom domu »Promina« održani su 19. svibnja 2007. ispiti za stjecanje naziva »speleolog« i »speleološki instruktor«. Domaćin ispita bio je Speleološki odsjek HPD »Promina« iz Drniša. Ispitivači su bili instruktori Goran Gabrić, Darko Bakšić, Ana Bakšić i Dalibor Paar. Nakon održanih ispita naziv »speleolog« stekli su Marko Budić i Marin Lukas iz SO HPD »Željezničar«, Matija Čepelak iz SO PDS »Velebit« i Joso Gracin iz SO HPK »Sv. Mihovil«. Naziv »speleološki instruktor« stekli su Aida Barišić iz SO HPK »Sv. Mihovil«, Marin Glušević iz SO HPD »Mosor«, Filip Filipović iz SO PDS »Velebit« i Dinko Novosel iz SO HPD »Dubovac«.

Instruktorski rad Aide Barišić »Bivakiranje u podzemlju« detaljno razrađuje sve aspekte podzemnih bivaka, organizaciju i izbor mjesta bivakiranja, prehranu, način zbrinjavanja otpada, osobnu higijenu, transport te postavljanje i raspoređivanje bivaka. Rad je temeljen na bogatom iskustvu podzemnog bivakiranja u Hrvatskoj, te uključuje pregled podzemnih bivakiranja u Hrvatskoj.

Instruktorski rad Marina Gluševića »Opremanje speleoloških objekata« obrađuje opremanje jama. Nakon pregleda opreme i opremačkog pribora, daje osnove opremanja, te sustavno obrađuje tehnike opremanja, korištenje prirodnih i izradu umjetnih sidrišta, međusidrišta, devijatora, prečnica i čvorova pri opremanju. U radu je opisano opremanje specifičnih situacija, raznih tipova vertikala, uskih prolaza, objekata s vodenim tokovima, objekata s ledom i zasiganih dijelova. Opisana je organizacija opremanja ovisna o vrsti istraživanja, te psihološki aspekti opremanja.

U instruktorskom radu Filipa Filipovića obrađena je komunikacija u speleološkim objektima, psihološki i sigurnosni aspekti komunikacije, komunikacija pri istraživanju i spašavanju iz speleoloških objekata. Prikazani su do sada korišteni oblici komunikacije u podzemlju, pojašnjene su prednosti i mane pojedinih postupaka.

U instruktorskom radu Dinka Novosela obrađena je organizacija spašavanja iz speleoloških objekata. Svrha rada je široj speleološkoj jav-

nosti prikazati pojedinosti akcije spašavanja, od zaprimanja dojave i zbrinjavanja unesrećenog u podzemlju do transporta unesrećenog, te raspoređivanje objekta.

Svi instruktorski radovi bit će publicirani kao zasebni priručnici ili u speleološkim publikacijama, te će na taj način postati dostupni svim zainteresiranim speleolozima.

Dalibor Paar

Danko Cvitković

Novi speleolog Marko Budić

Ante Sušić

Novi speleolog Marin Lukas

Seminar o tehnikama speleološkog spašavanja

U Novoj Vasi pored jame Baredine održan je od 25. do 27. svibnja 2007. Seminar o spašavanju iz speleoloških objekata za speleologe u organizaciji Komisije za speleologiju HPS-a, Hrvatskog speleološkog saveza i Komisije za speleološko spašavanje HGSS-a. Među 64 speleologa iz 15 speleoloških klubova i odsjeka koji su sudjelovali na seminaru bili su i članovi SO HPD »Željezničar« Inga Patarčić, Stipe Tutiš, Marin Lukas, Joško Jeličić, Bernard Bregar i Josip Dadić.

Cilj seminara bio je upoznavanje speleologa s problematikom speleološkog spašavanja. Speleolozi su upoznati na koji način mogu pomoći u akcijama spašavanja, od zbrinjavanja unesrećene osobe, davanja kvalitetne dojave o nesreći, pripreme nacrtu objekta u kojem se nesreća dogodila (koji treba dati HGSS-u), pa do aktivnog uključivanja u jednostavnije zadatke prilikom spašavanja (transport opreme, pomoć u nošenju nosila, pronalaženje najjednostavnijeg puta za transport).

Treba istaknuti da smo bili ugodno iznenađeni kvalitetom organizacije te domaćinom Silvijem Legovićem koji je osigurao odlične uvjete za rad (hrana za sudionike, dvorana za predavanje, smještaj), a time i dobru radnu atmosferu koja je vladala tokom cijelog seminara. Odmah po dolasku na odredište pridružili smo se ostalim sudionicima na uvodnom predavanju, na kojem smo dobili uvid u planirane aktivnosti tijekom našeg boravka na seminaru. Nakon ugodno prospavane noći krenuli smo na vježbalište u okolini jame Baredine, gdje su sudionici praktično uvježbavali tehnike speleološkog spašavanja. S obzirom na povećani broj polaznika seminara bili smo podijeljeni u dvije skupine, tako su svi mogli sudjelovati u vježbama.

Sa zanimanjem smo promatrali instruktore koji su demonstrirali tehniku prebacivanja unesrećene osobe s blokera i krola na descender i spuštanje (pomoću dugačke pupčane vrpce i krola), penjanje s unesrećenom osobom te prelazak spita s unesrećenom osobom pre-

HGSS

Sudionici Seminara za vrijeme slušanja predavanja

ma dolje, a zatim zajedno s kolegama iz drugih speleoloških udruga ponavljali zadane radnje. Druga je skupina za to vrijeme vježbala izradu sidrišta za spašavanje te simulirala podizanje nosila tehnikom sv. Bernarda sa speleološkim spravama te spuštanje nosila descenderom.

Nakon napornoga radnog dana gledali smo filmove o vježbama spelespašavanja i komentirali doživljaje i iskustva na vježbalištu. Pozitivna iskustva produbila su naše viđenje speleologije, jer speleologija osim izazova istraživanja, ljepote prirode i druženja, krije i stvarnu opasnost kada se najmanje nadamo. S tim dojmovima i uz druženje do kasno u noć završili smo uspješno prvi dan seminara.

Drugoga smo dana sudjelovali u vježbama pružanja prve pomoći i zbrinjavanju unesrećene osobe, prelaska nosila sa sidrišta na sljedeće sidrište, prelaska nosila preko više sidrišta te promatrali neke od načina izrade bivka.

Članovi SO HPD »Željezničar« koji su sudjelovali na seminaru iznimno su zadovoljni novim znanjima što su ih stekli. Svi zajedno smo se složili da je potrebno stalno ponavljati naučene tehnike jer samo tako možemo povećati svijest o opasnostima u našim istraživanjima, a istraživanjima se uvijek veselimo.

Josip Dadić